

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2024-2029

(skrajne daty)

Rok akademicki 2026/2027

1.1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Praktyka z fizjoterapii klinicznej, fizykoterapii i masażu
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Medycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Nauk o Zdrowiu
Kierunek studiów	Fizjoterapia
Poziom kształcenia	Jednolite magisterskie
Profil	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Niestacjonarne
Rok i semestr studiów	III rok, 6 semestr
Rodzaj przedmiotu	Praktyka
Język wykładowy	Polski
Koordinator	Dr Elżbieta Domka-Jopek
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Opiekunowie praktyk powoływani przed praktykami w danym roku akademickim

* - opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.2. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Sem (nr)	Wykl.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (GN)	Liczba pkt ECTS
1	-	-	-	-	-	-	100	-	4

1.3. Sposób realizacji zajęć

X zajęcia w formie tradycyjnej

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.4. Forma zaliczenia przedmiotu (z toku)(egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Przed przystąpieniem do przedmiotu student posiada wiedzę z zakresu: anatomii, fizjologii, biomechaniki stosowanej i biomechaniki klinicznej, kinezyterapii, fizykoterapii, masażu, klinicznych podstaw fizjoterapii, fizjoterapii ogólnej, fizjoterapii klinicznej (w neurologii i neurochirurgii, pediatrii, w wieku

rozwojowym w neurologii, ginekologii i położnictwie) podstaw terapii manualnej, umiejętność pracy z pacjentem.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ , TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1. Cele przedmiotu

C1	Utrwalenie wiedzy z zakresu kinezyterapii, fizykoterapii, masażu oraz podstaw terapii manualnej, a także zjawisk zachodzących w organizmie w efekcie działania czynników zewnętrznych
C2	Utrwalenie wiedzy z zakresu metod oceny układu ruchu dla potrzeb fizjoterapii oraz metod oceny zaburzeń strukturalnych i funkcjonalnych wywołanych chorobą lub urazem
C3	Podnoszenie wiedzy i umiejętności samodzielnego badania pacjentów w różnym wieku, z różnego rodzaju chorobami/urazami
C4	Podnoszenie umiejętności samodzielnego obsługiwanie sprzętu i aparatury oraz wykonywania zabiegów fizjoterapeutycznych – z zakresu kinezyterapii i elementów terapii manualnej, fizykoterapii i masażu u w/w pacjentów w różnym wieku, z różnego rodzaju chorobami/urazami.
C5	Nabywanie umiejętności prowadzenia dokumentacji fizjoterapeutycznej
C6	Nabywanie umiejętności propagowania zasad zdrowego stylu życia.
C7	Nabywanie umiejętności współpracy studenta z zespołem terapeutycznym oraz z pacjentem i jego rodziną.
C8	Nabywanie umiejętności podejmowania właściwych decyzji w sytuacjach tego wymagających i wprowadzania w życie zasad etycznych wynikających ze specyfiki zawodu.

3.2 EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych
EK_01	Zna zjawiska fizyczne zachodzące w organizmie człowieka pod wpływem czynników zewnętrznych	F.W1.
EK_02	Zna teoretyczne, metodyczne i praktyczne podstawy kinezyterapii, terapii manualnej oraz fizykoterapii i masażu leczniczego	F.W2.
EK_03	Zna metody oceny stanu układu ruchu człowieka służące do wyjaśnienia zaburzeń struktury i funkcji tego układu oraz do potrzeb fizjoterapii w dysfunkcjach układu ruchu i w chorobach wewnętrznych	F.W3.
EK_04	Zna metody oceny zaburzeń strukturalnych i funkcjonalnych wywołanych chorobą lub urazem oraz podstawowe reakcje człowieka na chorobę i ból w zakresie niezbędnym dla fizjoterapii	F.W4.
EK_05	Potrafi przeprowadzić badania i zinterpretować ich wyniki oraz przeprowadzić testy funkcjonalne niezbędne do doboru środków fizjoterapii, wykonywania zabiegów i stosowania podstawowych metod terapeutycznych	F.U1.
EK_06	Potrafi samodzielnie wykonywać zabiegi z zakresu kinezyterapii, terapii manualnej, fizykoterapii i masażu leczniczego	F.U2.
EK_07	Umie wykorzystywać i obsługiwać aparaturę, sprzęt do fizjoterapii i sprzęt do badań funkcjonalnych oraz przygotować stanowisko pracy	F.U7.

EK_08	Potrafi wprowadzić dane i uzyskane informacje oraz opis efektów zabiegów i działań terapeutycznych do dokumentacji pacjenta	F.U9.
EK_09	Potrafi inicjować, organizować i realizować działania ukierunkowane na edukację zdrowotną, promocję zdrowia i profilaktykę niepełnosprawności	F.U10.
EK_10	Potrafi określić zakres swoich kompetencji zawodowych i współpracować z przedstawicielami innych zawodów medycznych	F.U11.
EK_11	Potrafi samodzielnie wykonywać powierzone zadania i właściwie organizować własną pracę oraz brać za nią odpowiedzialność	F.U12.
EK_12	Aktywnie uczestniczy w pracach zespołu terapeutycznego	F.U14.
EK_13	Aktywnie uczestniczy w dyskusjach na temat problemów zawodowych, z uwzględnieniem zasad etycznych	F.U15.
EK_14	Stosuje się do zasad deontologii zawodowej, w tym do zasad etyki zawodowej fizjoterapeuty	F.U16.
EK_15	Przestrzega praw pacjenta	F.U17.
EK_16	Nawiązuje relację z pacjentem i współpracownikami opartą na wzajemnym zaufaniu i szacunku	F.U18.
EK_17	Nawiązuje i utrzymuje pełny szacunku kontakt z pacjentem, a także okazuje zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych	K.K1.
EK_18	Dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia, dokonuje samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K.K3.
EK_19	Przestrzega praw pacjenta i zasad etyki zawodowej	K.K4.
EK_20	Formułuje opinie dotyczące różnych aspektów działalności zawodowej	K.K8.

3.3 TREŚCI PROGRAMOWE

A. Problematyka praktyk

<p>Treści merytoryczne</p> <p>Zapoznanie z programem praktyk oraz organizacją pracy i regulaminem placówki w której student odbywa praktykę.</p> <p>Omówienie zasad BHP i przepisów P/POŻ obowiązujących w danej placówce służby zdrowia, przeprowadzenie szkolenia stanowiskowego.</p> <p>Określenie zasad współpracy z personelem medycznym, z interdyscyplinarnym zespołem – miejsce fizjoterapeuty w zespole terapeutycznym.</p> <p>Przypomnienie i omówienie zasad prowadzenia dokumentacji medycznej.</p> <p>1. Neurologia i neurochirurgia:</p> <p>pacjenci leczeni zachowawczo/operacyjnie np. z: chorobami naczyniowymi ośrodkowego układu nerwowego (udary mózgu, tętniaki mózgu), z guzami mózgu i rdzenia kręgowego, z bólami głowy i twarzy, ze stwardnieniem rozsianym, ze stwardnieniem zanikowym bocznym, z jamistością rdzenia, z chorobą Parkinsona, rwą kulszową, udową i ramienną, dystrofią mięśniową, z uszkodzeniem pojedynczych nerwów i splotów, z polineuropatią, innymi schorzeniami i urazami układu nerwowego, po operacjach neurologicznych ,</p>

- przeprowadzanie badania podmiotowego i przedmiotowego pacjenta dla potrzeb fizjoterapii zgodnie z ICF,
- doskonalenie umiejętności przeprowadzenia zabiegów fizjoterapeutycznych (w tym fizykoterapii i masażu) u pacjentów neurologicznych w zależności od okresu zachorowania
- doskonalenie umiejętności przeprowadzenia zabiegów fizjoterapeutycznych u pacjentów po zabiegach neurochirurgicznych w okresie ostrym/przewlekłym po zabiegu
- doskonalenie umiejętności przeprowadzania pionizacji biernej i czynnej pacjenta
- doskonalenie umiejętności nauki samodzielności w czynnościach dnia codziennego u pacjenta neurologicznego bądź leczonego neurochirurgicznie.
- doskonalenie umiejętności prowadzenia ćwiczeń oraz zabiegów z zakresu fizykoterapii i masażu w wybranych schorzeniach wieku rozwojowego w neurologii w oparciu o poznane metody w rehabilitacji dzieci

2. Ginekologia i położnictwo:

pacjentki ze schorzeniami ginekologicznymi: w stanach zapalnych narządów płciowych, zespołach bólowych miednicy mniejszej, w zaburzeniach statyki narządu rodowego i nietrzymaniu moczu, przed i po ginekologicznych zabiegach operacyjnych, psychofizyczne przygotowanie ciężarnej do porodu, pacjentki po porodzie i w położu i in.

- przeprowadzanie badania podmiotowego i przedmiotowego pacjenta dla potrzeb fizjoterapii zgodnie z ICF,
- doskonalenie umiejętności oceny stanu klinicznego, stanu funkcjonalnego w różnych chorobach położniczo-ginekologicznych.
- doskonalenie umiejętności wdrażania postępowania fizjoterapeutycznego (w tym fizykoterapii i masażu) w schorzeniach ginekologicznych
- doskonalenie umiejętności wdrażania postępowania fizjoterapeutycznego w okresie przedoperacyjnym i pooperacyjnym.
- doskonalenie umiejętności przeprowadzenia ćwiczeń w okresie okołoporodowym

3. Pediatria

dzieci np. z: zaburzeniami rozwoju psychoruchowego, mózgowym porażeniem dziecięcym, przepukliną oponowo-rdzeniową, dystrofiami mięśniowymi, uszkodzeniem nerwów obwodowych, z chorobami układu oddechowego, problemami kardiologicznymi, onkologicznymi i in.

- przeprowadzanie badania podmiotowego i przedmiotowego pacjenta dla potrzeb fizjoterapii zgodnie z ICF / doskonalenie umiejętności przeprowadzania wywiadu z dzieckiem i jego opiekunami prawnymi,
- doskonalenie umiejętności prowadzenia ćwiczeń w wybranych schorzeniach wieku rozwojowego oraz zabiegów z zakresu fizykoterapii i masażu,
- doskonalenie umiejętności organizacji, prowadzenia ćwiczeń w zakresie kinezyterapii indywidualnej i zespołowej w warunkach gabinetu terapeutycznego/sali gimnastycznej/basenu rehabilitacyjnego.

4. Fizykoterapia i masaż

- doskonalenie umiejętności przygotowania stanowiska zabiegowego i obsługi aparatury fizykalnej.
- doskonalenie umiejętności właściwego doboru i samodzielnego wykonania zabiegów z poszczególnych działów fizykoterapii np. ciepłolecznictwa, zimnolecznictwa, światłolecznictwa, elektroterapii, pola magnetycznego, hydroterapii i in
- doskonalenie umiejętności wykonywania masażu

Prowadzenie dokumentacji medycznej (wprowadzanie danych z przeprowadzonych badań dla potrzeb fizjoterapii oraz opis efektów zabiegów i działań terapeutycznych)
 Współpraca z różnymi specjalistami w zakresie ochrony zdrowia, uczestnictwo w spotkaniach zespołu terapeutycznego,
 Współpraca z pacjentem i jego rodziną. Instruktaż pacjenta dotyczący zdrowego stylu życia.

3.4 METODY DYDAKTYCZNE

Praktyka: pokaz z objaśnieniem, studium przypadku, dyskusja, nauczanie przez uczestnictwo w pracy z pacjentem.

Praca własna studenta: praca własna z atlasem, książką, czasopismem – przygotowanie do pracy z pacjentem, prowadzenie dokumentacji fizjoterapeutycznej.

4 METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01-EK_04	Odpowiedź ustna	praktyka
EK_05 - EK_16	Realizacja zleconych zadań	praktyka
EK_17-EK_20	Przedłużona obserwacja postaw i zachowań w trakcie trwania całej praktyki	praktyka

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Praktyki

Ocena wiedzy (EK_01-EK_04):

Zaliczenie ustne.

Student otrzymuje za każdy efekt uczenia się:

3 pkt. – gdy student udziela prawidłowych, wyczerpujących odpowiedzi na zadane pytania oraz potrafi podjąć dyskusję,

2 pkt. – gdy student udziela w przeważającej większości prawidłowych odpowiedzi na zadane pytania, ale nie analizuje szczegółów lub nie uczestniczy w dyskusji,

1 pkt – gdy student udziela częściowo (nie mniej niż 60%) prawidłowych odpowiedzi na zadane pytania.

0 pkt. - gdy student udziela mniej niż 60% prawidłowych odpowiedzi na zadane pytania.

Ocena umiejętności (EK_05-EK_16):

Realizacja zleconych zadań praktycznych.

Student otrzymuje za każdy efekt uczenia się:

3 pkt. – gdy zlecone zadania praktyczne student wykonuje samodzielnie i całkowicie poprawnie pod względem merytorycznym i metodycznym.

2 pkt. – gdy zlecone zadania praktyczne student wykonuje poprawnie pod względem merytorycznym i metodycznym ale potrzebuje nieznacznej pomocy ze strony opiekuna.

1 pkt – gdy po wskazówkach opiekuna student zlecone zadania praktyczne wykonuje w przeważającej części (nie mniej niż 60%) poprawnie pod względem merytorycznym i metodycznym.

0 pkt. – gdy pomimo licznych uwag opiekuna praktyki student popełnia rażące błędy merytoryczne i / lub metodyczne podczas wykonywania zleconych zadań praktycznych (mniej niż 60% prawidłowo wykonanych zadań).

Ocena kompetencji (EK_17 - EK_20):

Ocena z zakresu kompetencji personalno-społecznych oceniana jest w formie przedłużonej obserwacji postaw i zachowań.

Student otrzymuje za każdy efekt uczenia się:

ZAL - gdy student wykazuje się odpowiednim poziomem kompetencji personalno-społecznych

NZAL - gdy student nie wykazuje się odpowiednim poziomem kompetencji personalno-społecznych

Ocenę pozytywną z praktyki można otrzymać wyłącznie pod warunkiem:

- uzyskania minimum 1 punktu za każdy z ustanowionych efektów uczenia się z wiedzy i umiejętności
- uzyskania min. 60% maksymalnej liczby punktów będącej sumą wszystkich ustanowionych efektów uczenia się z wiedzy i umiejętności
- oraz uzyskania zaliczenia za każdy z ustanowionych efektów uczenia się z zakresu kompetencji.
- 100% obecności na praktyce

Ocena końcowa z praktyki:

5.0 – 93%-100% maksymalnej liczby punktów będącej sumą wszystkich ustanowionych efektów uczenia się z wiedzy i umiejętności

4.5 – 85%-92% maksymalnej liczby punktów będącej sumą wszystkich ustanowionych efektów uczenia się z wiedzy i umiejętności

4.0 – 77%-84% maksymalnej liczby punktów będącej sumą wszystkich ustanowionych efektów uczenia się z wiedzy i umiejętności

3.5 – 69%-76% maksymalnej liczby punktów będącej sumą wszystkich ustanowionych efektów uczenia się z wiedzy i umiejętności

3.0 – 60%-68% maksymalnej liczby punktów będącej sumą wszystkich ustanowionych efektów uczenia się z wiedzy i umiejętności

2.0 – poniżej 60% maksymalnej liczby punktów będącej sumą wszystkich ustanowionych efektów uczenia się z wiedzy i umiejętności.

5. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia założonych efektów w godzinach oraz punktach ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	100
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	

Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	
SUMA GODZIN	100
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	4

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

Wymiar godzinowy	-
Zasady i formy odbywania praktyk	-

7. LITERATURA

<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hueter-Becker A., Doelken M. (red. wyd. polskiego: Szczegielniak J.), Badanie kliniczne w fizjoterapii, Edra Urban & Partner, Wrocław 2018, wyd. 1. 2. Skolimowski T., Badania czynnościowe narządu ruchu w fizjoterapii, AWF Wrocław 2009. 3. Kwolek A. (red.): Rehabilitacja Medyczna, tom I i II, Wyd. URBAN & PARTNER. Wrocław 2003. 4. Kinalski R.: Kompendium rehabilitacji i fizjoterapii. Urban & Partner, Wrocław 2002, wydanie I. 5. Mika T., Kasprzak W.: Fizykoterapia. PZWL, Warszawa 2003, wydanie IV. 6. Straburzyńska-Lupa A., Straburzyński G.: Fizjoterapia. PZWL, Warszawa 2003, wydanie III. 7. Ząbek M. (red), Zarys neurochirurgii, PZWL, Warszawa 1999. 3. 8. Kozubski W., Neurologia – kompendium. PZWL 2011 9. Szukiewicz D., Fizjoterapia w ginekologii i położnictwie, PZWL, Warszawa 2012. 10. Chmielewska D., Stania M., Fizjoterapia w zachowawczym leczeniu nietrzymania moczu u kobiet, AWF, Katowice 2016 11. Kuliński W., Zeman K., Fizjoterapia Pediatria, PZWL, Warszawa 2012.
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Buckup K.: Testy kliniczne w badaniu kości, stawów i mięśni. Wydawnictwo Lekarskie PZWL 2. Petty N.J: Badanie i ocena narządu ruchu. Wyd. Urban&Partner, Wrocław 2010. 3. Ronikier A.: Diagnostyka funkcjonalna w fizjoterapii, PZWL 2012. 4. Bauer A., Wiecheć M.: Przewodnik metodyczny po wybranych zabiegach fizykalnych. Markmed Rehabilitacja s.c., Ostrowiec Świętokrzyski 2005. 5. Nowotny J.: Podstawy fizjoterapii. Część I i II. Wyd. AWF, Katowice 2000. 6. Matyja M, Domagalska M., Podstawy usprawniania neurorozwojowego według Berty i Karela Bobathów, AWF Katowice, 2015.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej